

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 403/2017-27

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 22. júna 2017 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza (sudca spravodajca), zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Lajosa Mészároša predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti Slovenská letecká agentúra, s. r. o., Hronské predmestie 4, Banská Bystrica, zastúpenej advokátom JUDr. Petrom Konvičným, Rázusa 1, Košice, ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Banská Bystrica v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Er 3003/2014, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti Slovenská letecká agentúra, s. r. o., **o d m i e t a** ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 13. marca 2017 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti Slovenská letecká agentúra, s. r. o., Hronské predmestie 4, Banská Bystrica (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátom JUDr. Petrom Konvičným, Rázusova 1, Košice, ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“)

a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Er 3003/2014 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

Zo sťažnosti, ako aj z predloženého spisového materiálu okresného súdu vyplýva, že sťažovateľka je v procesnom postavení povinného účastníkom konania o vymoženie nepeňažného plnenia v prospech oprávneného [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ], na základe exekučného titulu uznesenia okresného súdu č. k. 10 CbPv 9/2014-51 z 12. augusta 2014 o predbežnom opatrení.

Sťažovateľka v sťažnosti popísala priebeh súdneho konania a okrem iného uvádza:

«Dňa 21. 10. 2014 bolo sťažovateľovi doručené zo strany súdneho exekútora [REDAKOVANÉ] upovedomenie o začatí exekúcie, ktorá začala na základe exekučného titulu, a to uznesenia Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 12. 08. 2014, sp. zn. 10 CbPv/9/2014-51 (ďalej len „predbežné opatrenie“). Nakoľko sťažovateľ sa nedopustil porušenia povinnosti uloženej predbežným opatrením a teda začatie exekúcie považoval za neopodstatnené, resp. neprijateľné, podal v zákonnej lehote proti exekúcii a proti trovám exekúcie námietky...

... je bez akejkoľvek pochybnosti zrejmé, že o námietkach povinného musí byť rozhodnuté v zákonnej lehote, a to do 60 dní odo dňa, kedy sú námietky zo strany súdneho exekútora doručené súdu.

V nadväznosti na vyššie uvedené považuje sťažovateľ za potrebné uviesť, že aj napriek tomu, že od podania ústavnej sťažnosti uplynul už takmer jeden rok (od podania námietok uplynula doba viac ako dva roky) nečinnosť porušovateľa naďalej pretrváva a o námietkach sťažovateľa nie je do dnešného dňa ešte stále právoplatne rozhodnuté. O veci dokonca nebolo rozhodnuté ešte ani porušovateľom.

... v dôsledku toho, že do dnešného dňa nebolo o námietkach právoplatne rozhodnuté a exekúcia stále trvá, je sťažovateľ už viac ako dva roky evidovaný ako subjekt „nedôveryhodný“ pre peňažné ústavy, čo mu spôsobuje viacero neprijemností pri žiadostiach o poskytnutie úveru, resp. má v konečnom prípade negatívny dopad na jeho podnikateľskú činnosť.

S poukazom na vyššie uvedené má sťažovateľ za to, že postup porušovateľa pri prejednávaní veci vedenej pod sp. zn. 1 Er/3003/2014 je nutné považovať za neefektívny, dochádza ním k zjavným zbytočným a ničím neodôvodneným prietahom v konaní a v konečnom dôsledku tak aj k porušeniu zásady zákazu denegatio iustitiae (odopretie spravodlivosti).

Dňa 27. 02. 2017 bola sťažovateľovi doručená odpoveď podpredsedníčky porušovateľa zo dňa 24. 02. 2017, v ktorej bolo uvedené, že sťažnosť sťažovateľa je dôvodná a opatrením predsedu porušovateľa bolo vyššiemu súdnemu úradníkovi, ktorý vec vybavuje uložené, aby v lehote 10 dní (t. j. najneskôr do 06. 03. 2017) rozhodol o námietkach sťažovateľa.»

Na základe uvedenej sťažnostnej argumentácie sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd po prijatí jej sťažnosti na ďalšie konanie nálezom vyslovil porušenie jej základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní, prikázal okresnému súdu konať bez zbytočných prietahov, priznal sťažovateľke finančné zadosťučinenie v sume 2 500 € a úhradu trov konania.

Pred predbežným prerokovaním veci sa po predchádzajúcej výzve ústavného súdu k sťažnosti vyjadril predseda okresného súdu v prípise sp. zn. Spr 4002/17 z 12. apríla 2017, v ktorom sa okrem iného uvádza:

«Dňa 20. 01. 2017 bola do rúk predsedu súdu doručená sťažnosť... Sťažnosť bola vybavená podpredsedníčkou súdu [REDAKOVANÉ] listom zo dňa 24. 02. 2017 pod Spr 3006/17. Podpredsedníčka súdu pri vybavení sťažnosti, na základe zisteného skutkového stavu veci 1 Er/3003/2014 v časti konania o podaných námietkach povinného zo dňa 13. 11. 2014 dospela k záveru, že postupom súdu v exekučnom konaní došlo k porušeniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov a sťažnosť považovala za dôvodnú. Opatrením predsedu súdu zo dňa 24. 02. 2017 bola konajúcemu vyššiemu súdnemu úradníkovi [REDAKOVANÉ] uložená lehota 10 dní, aby vo veci pod spis. zn. 1 Er/3003/2014 pokračoval v konaní vydaním rozhodnutia, resp. vykonaním iného procesného úkonu smerujúceho k rozhodnutiu o podaných námietkach povinného, a teda odstránenie zisteného nedostatku nečinnosti v konaní.

Na základe uvedeného vyšší súdny úradník dňa 01. 03. 2017 vyzval PZ oprávneného, aby v súvislosti s rozhodovaním súdu o vznesených námietkach povinného doručil v lehote 10 dní od doručenia výzvy originál listinnú podobu podania označeného ako „Vyjadrenie k námietkam povinného v exekúcii“, zo dňa 15. 05. 2015, ktoré doručil prostredníctvom e-mailovej komunikácie dňa 19. 05. 2015, splňajúce zákonné náležitosti podania, príp. elektronickou formou so zaručeným elektronickým podpisom.

Následne dňa 11. 04. 2017 súd vydal uznesenie I Er/3003/2014-86, ktorým:

... vzneseným námietkam povinného proti exekúcii v časti splnenia povinnosti uloženej výrokom I uznesenia... vyhovuje.

... námietky povinného proti exekúcii v časti splnenia povinnosti uloženej výrokom II zamieta.

Súd námietkam povinného proti trovám exekúcie vyhovuje.

Vybavením sťažnosti podpredsedníčkou súdu teda boli urobené opatrenia na odstránenie zisteného nedostatku v konaní a na pokračovanie v súdnom konaní, o čom bol sťažovateľ upovedomený v odpovedi na sťažnosť... Sťažovateľ nedal okresnému súdu možnosť, aby v zmysle vybavenej sťažnosti došlo k náprave v súdnom konaní a podal sťažnosť ústavnému súdu už dňa 13. 03. 2017.

Tento stav v konaní bol spôsobený najmä objektívnymi dôvodmi na strane súdu, keďže exekučné oddelenie je dlhodobo vysoko pracovne zaťažené...»

Z predloženého spisového materiálu vyplýva, že vo veci boli vykonané nasledujúce procesné úkony:

1. Žiadosť o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie bola podaná okresnému súdu 19. septembra 2014 spolu s návrhom na vykonanie exekúcie z 12. septembra 2014.
2. Okresný súd vydal 6. októbra 2014 poverenie na vymożenie nepeňazného plnenia podľa výrokov uznesenia okresného súdu sp. zn. 10 CbPv 9/2014 z 12. augusta 2014.
3. Súdny exekútor predložil okresnému súdu 13. novembra 2014 námietky sťažovateľky (povinnej) proti exekúcii z 27. októbra 2014.
4. Dňa 18. decembra 2014 sťažovateľka doručila okresnému súdu podanie, ktorého prílohu tvorilo rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici ako odvolacieho súdu sp. zn. 41 Cob 565/2014 z 26. novembra 2014, ktorým bolo zmenené iné uznesenie okresného súdu

(č. k. 10 CbPv 12/2014-29 z 13. októbra 2014 medzi totožnými stranami sporu, pozn.) tak, že návrh na vydanie predbežného opatrenia sa zamietá.

5. Okresný súd doručil námietky sťažovateľky (povinnej) oprávnenému prípisom zo 16. marca 2015.

6. Oprávnený zaslal elektronicky svoje vyjadrenie k námietkam sťažovateľky (povinnej) podaním z 15. mája 2015.

7. Okresný súd 18. apríla 2016 zaslal vyjadrenie oprávneného na vedomie sťažovateľke (povinnej).

8. Okresný súd výzvami z 19. apríla 2016 zisťoval, či naďalej trvá zo strany sťažovateľky (povinnej) neplnenie uložených povinností.

9. Sťažovateľka (povinná) sa vyjadrila k veci podaniami doručenými okresnému súdu 26. apríla 2016 a 25. júla 2016.

10. Na základe opatrenia predsedu okresného súdu z 24. februára 2017 (vydaného na základe predchádzajúcej sťažnosti sťažovateľky adresovanej predsedovi okresného súdu, pozn.) vyšší súdny úradník vyzval 1. marca 2017 oprávneného, aby okresnému súdu doručil originál listiny označenej ako „*Vyjadrenie k námietkam povinného v exekúcii z 15. mája 2015*“ (okresnému súdu doručená e-mailom 19. mája 2015).

11. Oprávnený na výzvu vyššieho súdneho úradníka doručil okresnému súdu požadovanú listinu 30. marca 2017.

12. Okresný súd uznesením sp. zn. 1 Er 3003/2014 z 11. apríla 2017 rozhodol o námietkach sťažovateľky tak, že námietkam čiastočne vyhovel a čiastočne námietky zamietol.

13. Dňa 5. mája 2017 oprávnený podal proti uzneseniu okresného súdu odvolanie, t. j. konanie nie ešte právoplatne skončené.

Zo svojej doterajšej rozhodovacej činnosti ústavný súd zistil, že sťažovateľka už v konaní pred ústavným súdom namietala sťažnosťou zo 7. apríla 2016 porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní. O predchádzajúcej sťažnosti ústavný súd rozhodol uznesením sp. zn. I. ÚS 257/2016 z 20. apríla 2016 tak, že ju ako zjavne neopodstatnenú odmietol s odôvodnením, že nezistil ústavnoprávne relevantnú intenzitu zásahu do práv

sťažovateľky, ktorých vyslovenia porušenia sa domáhala. V záverečnej časti odôvodnenia označeného uznesenia ústavný súd konštatoval, že sťažovateľka v doterajšom priebehu napadnutého konania nepodala sťažnosť predsedovi okresného súdu podľa príslušných ustanovení zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“).

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Pri predbežnom prerokovaní sťažnosti sa ústavný súd sústredil na posúdenie, či sťažnosť nie je zjavne neopodstatnená. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ,

a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov (I. ÚS 66/98). K iným dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti, nesporne patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci, posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (IV. ÚS 362/09, m. m. IV. ÚS 62/08).

Z prehľadu procesných úkonov okresného súdu uvedeného v časti I tohto uznesenia vyplýva, že v období po vydaní uznesenia ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 257/2016 z 20. apríla 2016 o odmietnutí predchádzajúcej sťažnosti sťažovateľky bol okresný súd neodôvodnene nečinný v zásade až dovtedy, kým sťažovateľka nepodala 20. januára 2017 predsedovi okresného súdu sťažnosť na prietahy v napadnutom konaní podľa § 62 a nasl. zákona o súdoch, ktorú podpredsedníčka okresného súdu vyhodnotila ako dôvodnú. Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na svoju doterajšiu judikatúru, v ktorej mnohokrát zdôraznil, že v prípade, ak orgán štátnej správy súdov uzná sťažnosť na prietahy v konaní za dôvodnú, nemusí to viesť bez ďalšieho k prijatiu v nadväznosti na to podanej sťažnosti podľa čl. 127 (§ 25 ods. 3 zákona o ústavnom súde) na ďalšie konanie, pretože ústavný súd považuje za potrebné poskytnúť všeobecnému súdu časový priestor na prijatie opatrení s cieľom nápravy a odstránenia protiprávneho stavu zapríčineného nečinnosťou alebo neefektívnou činnosťou (IV. ÚS 78/07, IV. ÚS 59/08, IV. ÚS 27/09).

Pre posúdenie opodstatnenosti sťažnosti bolo podstatné vyhodnotiť ďalší postup okresného súdu potom, ako v prípise z 24. februára 2017 kvalifikoval sťažnosť sťažovateľky na prietahy v konaní ako dôvodnú. Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na opatrenie predsedu okresného súdu z toho istého dňa, ktorým uložil vo veci konajúcemu vyššiemu súdnemu úradníkovi, aby v lehote 10 dní pokračoval v konaní. Rešpektujúc tento príkaz, vyšší súdny úradník vyzval 1. marca 2017 oprávneného, aby okresnému súdu doručil originál listiny označenej ako „*Vyjadrenie k námietkam povinného v exekúcii z 15. mája 2015*“ a následne po jej doručení (30. marca 2017) okresný súd o námietkach sťažovateľky ako povinnej 11. apríla 2017 rozhodol. Z uvedeného vyplýva, že sťažnosť

na priet'ahy v konaní podľa § 62 a nasl. zákona o súdoch sa v napadnutom konaní prejavila ako účinný prostriedok nápravy, resp. ochrany základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

Sumarizujúc svoje zistenia, ústavný súd konštatuje, že doterajší postup okresného súdu nebol v napadnutom konaní dostatočne plynulý, zvlášť v období od apríla 2016 do februára 2017, keď okresný súd nevykonal v zásade žiadny relevantný procesný úkon smerujúci k právoplatnému rozhodnutiu o námietkach sťažovateľky ako povinnej. K zásadnej náprave došlo až po podaní sťažnosti na priet'ahy v konaní podľa zákona o súdoch, pričom v čase rozhodovania ústavného súdu o sťažnosti sťažovateľky už okresný súd o námietkach proti exekúcii meritórne rozhodol, aj keď napadnuté konanie nie je ešte z dôvodu odvolania oprávneného právoplatne skončené.

V nadväznosti na tieto zistenia ústavný súd poukazuje na svoj ustálený právny názor, podľa ktorého v prípade, ak sa náprava vo veci sťažovateľa vykoná (zabezpečí) v rámci všeobecného súdnictva, ústavný súd v zásade nemôže vysloviť porušenie označeného základného práva sťažovateľa (m. m. I. ÚS 191/06, IV. ÚS 263/08). Aplikujúc citovaný právny názor na vec sťažovateľky, ústavný súd uvádza, že v doterajšom postupe okresného súdu v napadnutom konaní síce došlo k viacerým pochybeniam, ale tieto nedosiahli takú intenzitu, na základe ktorej by ústavný súd po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o porušení sťažovateľkou označených práv, a preto sťažnosť pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. júna 2017